

ЛИТОВСКИЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФИЦИАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

55.

KURJER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Пятница, 9-го Июля — 1837 — Wilno. Piątek, 9-go Lipca.

ВНУТРЕННЯЯ ИЗВѢСТІЯ.

Вильна.

Его Сіятельство Господинъ Виленскій Военный Губернаторъ, Гродненскій, Минскій и Бѣлостокскій Генераль-Губернаторъ, Генераль-Адъютантъ Князь Долгоруковъ, 7-го ч. с. м. изволилъ возвратиться изъ поездки своей въ Гродненскую губернію и Область Бѣлостокскую.

Санктпетербургъ, 1-го Июля.

15-го Июня, Его Императорское Высочество Государь Наслѣдникъ Цесаревичъ оставилъ Оренбургъ въ семь часовъ утра, и въ сопровожденіи Оренбургскаго Военнаго Губернатора продолжалъ шествіе свое по Линіи; въ разстояніи съ небольшимъ ста верстъ отъ Оренбурга, вступилъ онъ въ черту земли Уральскаго Войска, и встрѣченъ былъ отрядомъ Уральцевъ. Государь Великій Князь изволилъ прибыть въ Уральскъ въ первомъ часу по полуночи.

16-го числа, Его Высочество, удостоивши принять почетнѣйшихъ чиновъ Земли Уральской, и помолвившись въ соборѣ, присутствовалъ при закладкѣ новой церкви, и положилъ первый камень вновь сооружаемому храму во имя Св. Благовѣрнаго Князя Александра Невскаго; послѣ того, Государь Наслѣдникъ изволилъ обозрѣвать Войсковую канцелярію, Войсковое училище, муж. и женск., и госпиталь. Въ присутствіи Его Высочества произведены были примѣрные опыты разныхъ родовъ рыболовства въ Уралѣ, которое составляетъ важный предметъ промысла Уральскихъ козаковъ, и главный источникъ ихъ благосостоянія. Въ оба вечера городъ былъ великолѣпно иллюминированъ, и жители его, восхитенные незабвеннымъ для нихъ посѣщеніемъ Августѣйшаго своего Атамана, непрерывно толпились предъ домомъ, гдѣ Его Высочество имѣлъ свое пребываніе.

17-го числа, въ седмомъ часу утра, Государь Цесаревичъ выѣхалъ изъ Уральска, и проѣхавши прямымъ трактомъ чрезъ степныя, но хлѣбородныя земли Уральскаго Войска и Бузулукскаго Уѣзда, въ девятомъ часу изволилъ остановиться для ночлега въ городѣ Бузулукъ, захвативъ прежде въ соборѣ.

18-го числа, Его Высочество продолжалъ путь свой чрезъ Бугурусланъ, гдѣ былъ обѣдненный столъ, до города Бугульмы, въ которомъ остановился для ночлега, посѣтивъ въ обихъ городахъ храмы Божіи.

19-го числа, Государь Великій Князь, выѣхавъ въ седмомъ часу изъ Бугульмы, и проѣхавъ съ небольшимъ 100 верстъ по Бугульминскому и Мензелинскому Уѣздамъ, достигнулъ къ полудню конца Оренбургской Губерніи, по которой шествіе Его Высочества продолжалось около двухъ недель на пространствѣ 2,200 верстъ и въ которой Государь Цесаревичъ съ особеннымъ любопытствомъ и вниманіемъ изволилъ разсматривать устройство разнородныхъ племенъ, населяющихъ сей необыкновенно любопытный край, и съ радостнымъ чувствомъ наблюдалъ разнообразныя сокровища тамошней природы; въ десять часовъ вечера, Его Высочество изволилъ прибыть для ночлега въ городѣ Чистополь, расположен-

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

WILNO.

Jaśnie Oświecony Pan Wileński Wojenny Gubernator, Grodzieński, Miński i Białostocki Jenerał-Gubernator, Jenerał-Adjutant Xiążę Dothorukow, dnia 7-go t. m. z podróży swojej do Gubernii Grodzieńskiej i Obwodu Białostockiego tu powrócił.

Санкт-Петербургъ, дня 1-го Lipca.

Dnia 15 Czerwca, Jego CESARSKA WYSOKOŚĆ NASTĘPCA CESARZEWICZ opuścił Orenburg o godzinie siódmej zrana, i w towarzystwie Orenburskiego Wojennego Gubernatora odbywał dalszą swą podróż po Linii; w odległości więcey sta wiorst od Orenburga, wjechał do granicy ziemi Woyska Uralskiego i był spotkany przez oddział Uralów. WIELKI XIĄŻE Jego Mość raczył przybyć do Uralska o godzinie 1-ey z północy.

Dnia 16, Jego Wysokość, udarowawszy przyjęciem znakomitszych urzędników Ziemi Uralskiej, i po modlitwach w Soborze, znajdował się przy założeniu nowej cerkwi i położył węgielny kamień pod nowo-budującą się świątynią, pod imieniem Sw. Prawowiernego Xiążęcia Alexandra Newskiego; potem CESARZEWICZ Jego Mość raczył obejrzeć Kancellaryą Woyskową, szkołę woyskową, mężką i żeńską i szpital. W obecności WIELKIEGO XIĄŻĘCIA zrobiono wzorowe próby różnego rodzaju rybołówstwa w Uralu, które stanowi ważny przedmiot przemysłu Uralskich Kozaków, i główne źródło dobrego ich bytu. W oba wieczory miasto spaniale było oświecone, a jego mieszkańcy, zachwyceni pamiętnem dla nich odwiedzeniem NAYJAŚNIEYSZEGO swojego Atamana, nieustannie zgromadzali się przed domem, w którym Jego Wysokość miał swoje przebywanie.

Dnia 17, o godzinie siódmej zrana, CESARZEWICZ Jego Mość wyjechał z Uralska, i przejechawszy prostym traktem przez stepowe, ale urodzajne ziemie Woyska Uralskiego i powiatu Buзулукского, o godzinie dziewiętej raczył zatrzymać się na nocleg w mieście Buзулuku, zajechawszy pierwicy do Soboru.

Dnia 18, Jego Wysokość jechał dalej przez Buhurustan, gdzie miał obiad nie dojeżdżając do miasta Buhulmy, w którym zatrzymał się na nocleg, odwiedzwszy w obu miastach świątynie Pańskie.

Dnia 19, WIELKI XIĄŻE Jego Mość, wyjechawszy o godzinie siódmej z Buhulmy i przejechawszy sto kilka wiorst, przez powiaty Buhulmiński i Menzeliński, stanął ku południowi u końca Gubernii Orenburskiej, po której podróż Jego Wysokości trwała około dwóch tygodni, na przestrzeni 2,200 wiorst, a w której CESARZEWICZ Jego Mość ze szczególną ciekawością i uwagą raczył oglądać urządzenie różnych pokoleń, zaludniających ten nader ciekawy kraj, i z uczuciem radości postrzegał rozmaite bogactwa tamecznego przyrodzenia; o godzinie 10-tej wieczorem, Jego Wysokość raczył przybyć na nocleg do miasta Czystopola, leżącego na brzegach Kamy a kwitującego obszernym han- dlem zboża.

ный на берегахъ Камы, и процвѣтающій отъ обширной торговли хлѣбомъ.

20-го числа, въ Воскресенье, Государь Наслѣдникъ, отслушавши Божественную Литургію, отправился по тракту на Казань, отъ селенія Мурзихи до станціи Шурава, изволилъ плыть по Камѣ съ лѣваго ея берега на правый, на разстояніи 12-ти верствъ, на гаркоутѣ, нарочно для переезда Его Высочества туда прибывшемъ, и обозрѣвши городъ Ланшевъ продолжалъ безостановочно путь свой до Казани, куда и прибылъ къ пяти часамъ по полудни; въ тотъ же день послѣ обѣденнаго стола, Его Высочество, съ Казанскимъ Военнымъ Губернаторомъ и своею Свитою, изволилъ посѣтить выставку мануфактурныхъ, ремесленныхъ и естественныхъ произведеній губерніи.

21-го числа, Государь Цесаревичъ, удостоивши принять военныхъ и гражданскихъ чиновъ, дворянство и почетнѣйшее духовенство и купечество и, присутствовать на разводѣ отъ Казанскаго Гарнизоннаго баталіона, изволилъ быть въ женскомъ монастырѣ Казанскія Божія Матери, удостоилъ своимъ посѣщеніемъ Гимназію, Университетъ, Баталіонъ Военныхъ Кантонистовъ, и обозрѣлъ больницу Приказа Общественнаго Призрѣнія и домъ умалишенныхъ. Въ вечеру, въ честь Августѣйшаго Гостя былъ данъ великолѣпный балъ отъ лица всего Казанскаго Дворянства.

22-го числа, Государь Наслѣдникъ Цесаревичъ все утреннее время изволилъ посвятить на обозрѣніе Спасскаго Монастыря, Сиротскаго Дома, Арсенала, военныхъ казематъ, Коммиссаріатскаго Депо, военного госпиталя, Юнусовской мечети, памятника убиеннымъ воинамъ при взятіи Казани въ 1552 году, и хранящейся въ Казани галереи Тверь, на которой Императрица ЕКАТЕРИНА II совершила путешествие по Волгѣ отъ Твери до Казани. Въ это же утро имѣли счастье представиться Его Высочеству избранные изъ разноплеменныхъ обитателей губерніи Татары, Черемисы, Чуваши и Мордва. Послѣ обѣда, Его Высочество удостоилъ своимъ присутствіемъ публичное гулянье за городомъ, въ такъ называемой Казанской Швейцаріи, гдѣ купечество угощало Его Высочество въ нарочно устроенной галереи, а вечеромъ изволилъ посѣтить театръ.

Во все время пребыванія Его Высочества въ Казани, городъ былъ по вечерамъ великолѣпно иллюминированъ. (С. II)

Высочайшимъ Приказомъ отъ 25 Іюня, Его Королевское Высочество Принцъ Фридрихъ *Виртембергскій*, братъ Ея Императорскаго Высочества Великой Княгини ЕЛЕНЫ ПАВЛОВНЫ, назначается Шефомъ Ямбургскаго Уланскаго полка, которому и именоваться Уланскимъ Его Королевскаго Высочества Принца Фридриха *Виртембергскаго* полкомъ.

— Состоящему при Министерствѣ Внутреннихъ Дѣлъ, Дѣйствительному Статскому Совѣтнику *Корнилову*, Всемилостивѣйше повелѣно быть Вятскимъ Гражданскимъ Губернаторомъ.

— Могилевскій Гражданскій Губернаторъ, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ *Важановъ*, Всемилостивѣйше уволенъ отъ службы, а Могилевскимъ Гражданскимъ Губернаторомъ, повелѣно быть состоящему по Военному Министерству Чиновникомъ особыхъ порученій, Дѣйствительному Статскому Совѣтнику *Маркову*. (Спб. В.)

— Въ 29-й день минушаго Мая, на докладъ Святейшаго Синода состоялся Высочайшій Указъ, о бытій Епископомъ Старорусскимъ, Викаріемъ Новгородской Епархіи, Рязанскаго второкласснаго Монастыря, Архимандриту, Рязанской Семинаріи Ректору, *Теодотію*.

— Государь Императоръ по Положенію Комитета Гг. Министровъ, въ 1-й день текущаго Іюня, Высочайше утвердить соизволилъ Ординарнаго Профессора Университета Св. Владиміра, Доктора *Неволина*, въ званіи Ректора сего Университета.

— По представленію Канцлера Россійскихъ Императорскихъ и Царскихъ орденовъ, Государь Императоръ, въ 15-й день сего Іюня, Высочайше повелѣть соизволилъ: быть Почетнымъ Герольдомъ при орденахъ Св. Александра Невскаго, состоящему по Министерству Иностраннихъ Дѣлъ, въ Канцеляріи Вице-Канцлера, Титулярному Совѣтнику *Вестману*, съ правомъ ношенія офиціальнаго знака сего ордена.

— Государь Императоръ, по всеподданнѣйшему докладу Г. Министру Народнаго Просвѣщенія о предположеніяхъ Главнаго Управленія Ценсурны къ усиленію мѣръ предосторожности по внутренней ценсурѣ, Высочайше повелѣть соизволилъ въ видѣ опыта опредѣлить одного Цензора въ С. Петербургскомъ Ценсурномъ Комитетѣ; въ 31 же день Мая Высо-

Дня 20, в niedzielę, CESARZEWICZ NASTĘPCA, po wysłuchaniu Mszy Świętej, udał się traktem na Kazań od wsi Murzichi do stacji Szuran, raczył płynąć Kamą z lewego jej brzegu na prawy, przez 12 wiorst przetrzeni, na barkonczie umyślnie dla przewozu Jego Wysokości przybyłym, i obeyrzawszy miasto Łauszew, odbywał dalej swą podróż do Kazania, dokąd przybył o godzinie piątej z południa; w tymże dniu po obiedzie Jego Wysokość z Kazańskim Wojeńnym Gubernatorem i z swoim orszakim, raczył odwiedzić wystawę rękodzielniczych, rzemieślniczych i naturalnych płodów Gubernii.

Dnia 21, CESARZEWICZ Jego Mość, udarowawszy przyjęciem urzędników wojskowych i cywilnych, tudzież dworzanstwo i kupców i po znaydowaniu się na zmianie straży Kazańskiego batalionu Garnizonowego, raczył być w żeńskim monasterze Kazańskiej Bogarodzicy, udarował swęm odwiedzeniem Gimnazjum, Uniwersytet, batalion wojskowych Kantonistów, obeyrzał szpital Urzędu Powszechnego Opatrzania i dom waryatów. Wieczorem, na uczczenie Najjaśniejszego Gościa dany był spaniały bal w imieniu całego Kazańskiego Dworzanstwa.

Dnia 22, CESARZEWICZ Jego Mość cały ranek raczył poświęcić na obeyrzenie Spaskiego Monasteru, Domu Sierot, Arsenalu, wojskowych kazamat, Komissoryatskiego Depo, szpitala wojskowego, meczetu Junusowskiego, pomnika dla poległych wojowników przy wzięciu Kazania w roku 1552, i zachowującej się w Kazaniu galeryi Twer, na której CESARZOWA KATARZYNA II odbywała podróż Wołgą z Tweru do Kazania. Tegoż rana mieli szczęście być przedstawianemi Jego Wysokości wybrani z różnoplemiennych mieszkańców Gubernii Tatarowie, Czeremisi, Czuwaszy i Morдва. Po obiedzie, Jego Wysokość udarował swoją obecnością publiczną przechadzkę za miastem, w tak nazywanej Kazańskiej Szwajcaryi, gdzie kupiectwo czestowało CESARZEWICZA Jego Mości w umyślnie urządzonej galeryi, a wieczorem raczył odwiedzić teatr.

Przez cały czas pobytu Jego Wysokości w Kazaniu, miasto było co wieczor spaniale oświeccane. (P. P.)

Przez Najwyższy Rozkaz dzienny pod dniem 25 Czerwca, Jego Królewska Wysokość Xiąże Fryderyk *Wirtemberski*, brat Jey CESARSKIEY WYSOKOŚCI WIELKIEY XIEŻNY HELENY PAWŁOWNY, naznaczony został Szefem Jamburskiego półku Ułanów, który ma się nazywać półkiem Ułanów Jego Królewskiej Wysokości Xięcia Fryderyka *Wirtemberskiego*.

— Zostającemu przy Ministerjum Spraw Wewnętrznych, Rzeczywistemu Radcy Stanu *Kornitowu*, Najłaskawiey rozkazano być Wiątskim Cywilnym Gubernatorem.

— Mohilewski Cywilny Gubernator, Rzeczywisty Radca Stanu *Bażanow*, Najłaskawiey uwolniony ze służby, a Mohilewskim Cywilnym Gubernatorem, rozkazano być zostającemu w Ministerjum Woyny Urzędnikiem do szczególnych poleceń, Rzeczywistemu Radcy Stanu *Markowu*. (G. S. P.)

— W dniu 29 zeszłego Maja, na przełożenie Najświętszego Synodu nastął Najwyższy Ukaz, o mianowaniu Staroruskim Biskupem, Wikaryuszem Diecezyi Nowgorodzkiej, Rianzańskiego drugiey klasy Monasteru Archimandryty, Rektora Seminarjum Rianzańskiego *Teodota*.

— CESARZ Jego Mość, po nastąpieniu postanowieniu Komitetu PP. Ministrów, dnia 1-go zeszłego Czerwca, Najwyżey raczył utwierdzić Zwyczajnego Professora Uniwersytetu Sw. Włodzimierza, Doktora *Newolina*, na urzędzie Rektora tego Uniwersytetu.

— Po przedstawieniu Kanclerza Rossyyskich CESARSKICH i KRÓLEWSKICH orderów, dnia 15 Czerwca Najwyżey rozkazać raczył: być Honorowym Heroldem przy orderze Sw. Alexandra Newskiego, zostającemu w Ministerjum Spraw Zewnętrznych, w Kancellaryi Vice-Kanclerza, Radcy Honorowemu *Westmannowi*, z prawem noszenia urzędowego znaku tego orderu. (P. P.)

— CESARZ Jego Mość po Najwyższem przełożeniu P. Ministra Narodowego Oświeceniа o projektach Głównego Zarządu Cenzury, dla powiększenia środków ostróżności w Cenzurze wewnętrznej, Najwyżey rozkazać raczył, w sposób doświadczenia, naznaczyć jednego Cenzora do St. Petersburgskiego Cenzurnego Komitetu; a dnia 31 Maja Najwyżey utwierdzony w tym obowiązku Radz-

чайше утверждёнъ въ сей должности Надворный Советникъ *Лангеръ*, съ назначеніемъ ему оклада, какимъ пользуются сторонніе Цензоры, т. е. по 5,000 р. въ годъ жалованья и по 1,000 р. квартирныхъ. (Снб. В.)

— Его Императорское Величество, по представленію Г. Министра Юстиціи, и положенію Комитета Г. Министровъ, въ 4 день сего Іюня Высочайше повелѣть соизволилъ, объявить Монаршее благоволеніе за успешное рѣшеніе въ 1836 году дѣлъ: по *Правительствующему Сенату*: Общимъ Собраніямъ первыихъ трехъ Департаментовъ и Московскому, 2-му и 4-му Департаментамъ, 1-му Отдѣленію 5-го и 1-му и 2-му Отдѣленіямъ 6-го Департаментовъ, и по *Губерніямъ*: Палатамъ Гражданскаго Суда: Полтавской, Черниговской, Минской, Волынской, Московской 1-му Департаменту, Рязанской, Тамбовской, Кіевской и Псковской; Палатамъ Уголовнаго Суда: Кіевской, Полтавской, С. Петербургской, Вятской, Пензенской, Рязанской, Екатеринославской, Минской и Томскому Губернскому Суду. (С. В.)

К і е в з.

Между тѣмъ какъ стольный градъ славныхъ въ древности Государей Россійскихъ, — Св. Равноапостольнаго Великаго Князя Владиміра, мудраго законодателя древней Руси В. Кн. Ярослава, и доблестнаго примирителя Князей Русскихъ Владиміра Мономаха, — достойно названный матерію городовъ Русскихъ, некогда славившійся своимъ населеніемъ и цвѣтущею торговлею, послѣ надолго утратившій свой блескъ и могущество, нынѣ по мановенію благодѣяющаго Россіи Самодержца, снова начинаетъ возвышаться на степень первыихъ городовъ могущественной Россійской Имперіи, и съ умноженіемъ народонаселенія, съ оживленіемъ торговой дѣятельности, быстро украшается новыми зданіями общественными и частными: для тѣхъ, кому любезна и священна память минувшихъ вѣковъ Россійскаго Государства, всякой остатокъ древности, напоминающій сіи вѣка, — не только зданія и части ихъ, уцѣлвшія отъ разрушительнаго дѣйствія времени, но и всякія древнія вещи, имѣютъ несказанную цѣну, какъ знаки, оживляющіе и уясняющіе въ нашемъ представленіи бытъ отдаленнѣйшихъ нашихъ предковъ, какъ дары завѣщанные симъ предками своимъ многими столѣтіями юнѣйшимъ потомкамъ. Открытіе такихъ древностей въ настоящее время пріобрѣтаетъ особенную важность тамъ, гдѣ онѣ съ возведеніемъ новыхъ зданій, могли бы навсегда сокрытыя и остаться въ неизвестности.

Временный Комитетъ для изысканія и сохраненія древностей въ г. Кіевѣ, почелъ одною изъ первыихъ своихъ обязанностей, озаботиться собраніемъ открытыхъ доселѣ древнихъ вещей, которыя онъ могъ получить въ свое завѣщаніе, для храненія ихъ совокупно въ особомъ Музее древностей, который съ дозволенія Г. Министра Народнаго Просвѣщенія и открывается въ Кіевѣ при Императорскомъ Университетѣ Св. Владиміра.

Всѣ любители отечественныхъ древностей симъ приглашаются къ пожертвованію въ Музей владѣемыхъ ими или вновь открываемыхъ древнихъ вещей, которыя находясь въ частныхъ рукахъ одна отъ другой отдѣльно, такъ легко могутъ быть преданы забвенію и самой утратѣ, а бывъ собраны въ одномъ общественномъ хранилищѣ, не только спасутся отъ забвенія и погибели, но и будутъ по достоинству оценены знатоками древностей, доставлять назиданіе ихъ любителямъ и принесутъ пользу наукъ.

Къ помещенію въ Музей будутъ принимаемы и такія заслуживающія вниманія древнія вещи, которыя найдены будутъ въ городѣ Кіевѣ и его окрестностей, особенно открываемыя въ тѣхъ частяхъ Россіи, которыя, въ жизни народа Русскаго имѣли больше или меньше близкое отношеніе къ городу Кіеву, или къ древнему Великому Княжеству Кіевскому; куда преимущественно можно отнести всѣ югозападные губерніи Россійской Имперіи.

О д е с с а.

Требованіе на хлѣбъ изъ южной Россіи увеличилось и уже обнаружилось въ Одессѣ, какъ видно изъ слѣдующаго частнаго письма, отъ 31-го Мая: „Эстафета, прибывшая, неожиданно, изъ Триеста, привела нашу торговлю въ движеніе. Получено извѣстіе, что цѣна хлѣба вдругъ возвысилась тамъ на 6 руб. за четверть, по случаю продолжительной суровой погоды, которая не только препятствуетъ весеннему посѣву въ Италіи, но заставляеть опасаться вообще на счетъ урожая. Это извѣстіе оживило остановившуюся торговлю хлѣбомъ въ Одессѣ; въ одинъ день куплено 35,000 четвертей, съ повышеніемъ цѣны на 1 р. 50 к.. Продажи продолжаютъ; продано всего 50,000 четвертей, не считая ржи и кукурузы, на ко-

са *Dworu Langer*, зъ выдawanіемъ му выznаченія, jakie pobierają cenzorowie postronni, to jest: po 5,000 rubli rocznie płacy i po 1,000 r. pieniędzy kwaterunkowych.

— Jego Cesarska Mość, po przedstawieniu P. Ministra Sprawiedliwości i nastalém postanowieniu Komitetu PP. Ministrów, dnia 4 zeszłego Czerwca Najwyżey rozkazać raczył, oświadczyć MONARSZE zażođenje za prędkie rozstrzygnięcie w roku 1836 spraw: *W Rządzącym Senacie*: Połączonym Zebraniomъ pierwszychъ trzechъ Departmentowъ i Moskiewskiemu, 2-му i 4-му Departmentomъ, 1-му Oddziałowi 5-go i 1-му i 2-му Oddziałomъ 6-go Departmentowъ, i w *Guberniachъ*: Izbowъ Cywilnego Sądu: Połtawskiej, Cernihowskiej, Mińskiej, Wołyńskiej, Moskiewskiej 1-му Departmentowi, Rzyańskiej, Tambowskiej, Kijowskiej, i Pskowskiej; Izbowъ Sądu Kryminalnego: Kijowskiej, Połtawskiej, S. Petersburgskiej, Wiackiej, Penzenkiej, Wileńskiej, Ekaterynosławskiej, Mińskiej i Tomskiemu Sądowi Gubernialnemu. (G. S.)

К і j o w.

Кіеdy stołeczne miasto sławnychъ w starożytności Rossyjskichъ Monarchów, — Sw. Równego z Apostołami Wielkiego Xiążęcia Włodzimierza, mądrego prawodawcy starożytney Rusi W. X. Jarosława, i sławnego pogodziciela Ruskichъ Xiążąt Włodzimierza Monomacha, — słusznie nazwany matką Rossyjskichъ grodów, niegdysъ słynący ze swey ludności i kwitnącego handlu, który potemъ utracił na długo swą świetność i potęgę, teraz na skinienie uszczęśliwiającego Rossyi SAMOWŁADCY, znowa zaczyna wznoсіć się na stopień pierwszychъ miastъ potężnego Rossyjskiego Państwa, i ze wzrostemъ ludności, za ożywieniemъ handlowey czynności, szybko się przyozdabia nowemi publicznemi i prywatnemi gmachami: dla tychъ, кому jest droga i święta pamiątka przeszłychъ wiekówъ Państwa Rossyjskiego, każdy szczątekъ starożytności, przypominający te wieki, — nie tylko ichъ gmachy i części, ocalałe od niszczącej mocy czasu, ale i wszelkie starożytne rzeczy, mają niewypowiedzianą cenę, jako pomniki, ozywiające i oświecające w naszej wyobraźni bytъ najodleglejszychъ naszychъ przodkówъ, jako zabytki przekazane przezъ tychъ przodkówъ swoichъ wielą wiekami młodszymъ potomkomъ. Odkrycie takichъ starożytności nabędzie w niniejszymъ czasie szczególnęj wartości tamъ, gdzie za wzniesieniemъ nowychъ gmachówъ mogłyby na zawsze ukryć się i zostać w niewiadomości.

Komitetъ czasowy dla wyszukania i zachowania starożytnychъ zabytkowъ w m. Kijowie, poczytałъ za jeden zъ pierwszychъ swychъ obowiazkówъ, postarać się o zebranie wynalezionychъ dotądъ starożytnychъ rzeczy, które mógłъ otrzymać pod swoją wiedzę, dla zachowywania ichъ razemъ w osobnymъ Muzeumъ starożytności, które zъ дозволенія P. Ministra Narodowego Oświecenia, otwiera się w Kijowie przy Cesarskimъ Uniwersytecie Sw. Włodzimierza.

Wszyscy miłośnicy oyczystychъ starożytności niniejszémъ wzywają się do ofiarowania dla Muzeumъ posiadanychъ albo nowo odkrywanychъ przezъ nichъ zabytkowъ starożytności, które, znajdującъ się w prywatnymъ ręku, jedna od drugiej pooddzielane, łatwo mogą bydъ zapomnianemi, a nawet i zatracconemi; gdy zaś będą zgromadzone w jednymъ publicznymъ zbiorze, nie tylko zachowają się od zapomnienia i ztratny, ale też zostaną podługъ wartości ocenione przezъ znawcówъ starożytności, będą użytecznemi swymъ miłośnikomъ i przyniosą użytekъ nauce.

Dla umieszczenia w Muzeumъ będą przyjmowane i takie zasługujące na uwagę starożytne rzeczy, które będą znalezione за obrębemъ miasta Kijowa i jego okolic, szczególnięj odkrywane w tychъ częściachъ Rossyi, które, w życiu Ruskiego narodu mniej więcey bliższe miały stosunki z miastemъ Kijowemъ, albo ze starożytnémъ Wielkiemъ Xięztwemъ Kijowskiemъ; do czego przedewszystkiemъ można odnieść wszystkie południowo-zachodnie Gubernie MONARCHII Rossyjskiej.

О д е с с а.

Potrzebowanie zboża z Południowey Rossyi powiększyło się i jużъ dało się czuć w Odessie, jakъ to świadczy następujący listъ prywatny, pod dnjemъ 31 Maja pisany: „Эстафета, która niespodzianie tu przybyła zъ Triestu, w handlu naszymъ ruchъ sprawiła. Otrzymano wiadomość, że cena zboża nagle się tamъ podniosła do 6 rubli за четверть, a to zъ powodu długiey srowey погоды, która nie tylko szkodzi wiosennymъ zasiewomъ we Włoszechъ, ale w powszechności lękać się każe nieurodzaju. Wiadomość ta ożywiła wstrzymany handelъ zbożemъ w Odessie; w jednymъ dniu kupiono 35 czterterti, w cenie podwyższoney o 1 rubelъ 50 kop. Przedażъ trwa ciągle; przedano w ogóle 50,000 czterterti, nie liczącъ żyta i kukuruzy, na które także są potrzebo-

торья также есть требованіе. Все это совершилось менѣе чѣмъ въ три дня. Въ то же время все свободные корабли зафрахтованы, и фрахты, поднявшись почти вдвое, сдѣлались чрезмѣрно высоки, такъ что нѣтъ возможности отправлять хлѣбъ на спекуляцію.“ (К. Г.)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Н И Д Е Р Л А Н Д Ы.

Гага, 7-го Юля.

27 и 30 ч. пр. м. происходилъ въ присутствіи Короля большой смотръ войску собранному въ лагерь при Рейнѣ, неподалеку Бреды. Короля сопровождали: Его Императорское Высочество Великій Князь Россійскій МИХАИЛЬ, Наслѣдній Принцъ Фельдмаршалъ и два его старшіе сыновья. По окончаніи маневровъ, высокіе гости возвратились въ Тильбургъ. (G. C.)

П р у с с і я.

Берлинъ, 4-го Юля.

Е. К. Высоч. Наслѣдній Принцъ съ супругою, 2-го ч. с. м. вечеромъ прибыли въ Галль отправляясь къ водамъ въ Киссингенъ.

— Современн вступленія Г-на Вертера въ управленіе иностранными дѣлами отправлено много курьеровъ къ иностраннымъ дворамъ. Какъ можно заключать, они повезли инструкціи всемъ нашимъ Посланникамъ, чтобы въ нѣкоторыхъ случаяхъ, имъ извѣстны были виды новаго Министра и направленіе къ какому онъ хочетъ обратить иностранную политику. Можно полагать навѣрное, что Г. Вертеръ совершенно будетъ поступать по слѣдамъ своего предшественника, такъ какъ ему извѣстно, что онъ былъ представителемъ образа мыслей самаго Монарха, и что Г. Вертеръ, можетъ для себя почитать за честь.

6-го Юля.

Е. Кор. Велич. отправился въ Теплицъ.

— Третьяго дня послѣ продолжительной и мучительной болѣзни, скончался Интендентъ Королев. садовъ Баронъ Мальцанъ на 65 году жизни.

8-го Юля.

Ея Высочество Герцогиня Лигницкая, вчерашняго дня выѣхала въ Теплицъ.

— На дняхъ прибыли сюда, Императорско-Россійскій Генераль-Лейтенантъ, Комендантъ города Москвы, Стааль изъ Москвы; и Императорско-Россійскій Дѣйствительный Тайный Советникъ и Камергеръ Матушевицъ изъ Лондона. (G. C.)

Г е р м а н і я.

Ганноверъ, 29-го Юля.

Вчера прибылъ въ древнюю столицу своихъ предковъ, царствующій теперь Монархъ, Эрнестъ Августъ Король Ганноверскій. — Утверждаютъ что пребываніе Его Кор. Велич. не будетъ теперь продолжительно, такъ какъ онъ для исправленія здоровья отправляется къ Карлсбадскимъ водамъ.

— Чрезъ нѣсколько часовъ по прибытіи Е. К. Велич., Е. Кор. Высоч. Герцогъ Кембриджскій бывшій Ганноверскимъ Вице-Королемъ, оставилъ здѣшнюю столицу и отправился въ Лондонъ. (G. C.)

3-го Юля.

Его Велич. Король, который ежедневно обладаетъ вмѣстѣ съ Ихъ Кор. Выс. Герцогомъ и Герцогинею Кембриджскими, въ пятницу въ Королевскомъ дворцѣ удостоилъ принимать Офицеровъ здѣшняго гарнизона, въ субботу же давалъ аудіенцію Депутатціи Королевскаго Верховнаго Апелляціоннаго Суда изъ Селль. Вчера Е. Кор. Велич. съ Ихъ Кор. Выс. Герцогомъ, Герцогинею а также и Принцессою Августою Кембриджъ, Вел. Герцогинею Мекленбург-Штрелицскою, былъ на молебствіи въ Нейштадтской придворной и городской церкви, гдѣ Ассесоръ Консистеріи Ниманъ произнесъ приличную случаю проповѣдь. Сегодня Е. К. В. давалъ аудіенцію Депутатціи города Геттингена. — Въ субботу посѣщала Король въ сопровожденіи Герцогской фамиліи, Королевскій замокъ Гернгаузенъ.

Гамбургъ, 4-го Юля.

Замѣчено что Король Людвигъ Филиппъ, въ трактатѣ четвертаго союза имѣеть теперь три Королевы, изъ коихъ Королева Викторія имѣеть нѣсколько недѣль болѣе чѣмъ 18 лѣтъ, а всѣ три съ небольшимъ по 42 года.

Шверинъ, 30-го Юля.

Е. Кор. Высоч. В. Герцогъ изволилъ Оберъ-Советника Медицины Д-ра Геннеманна наименовать Лейб-Медикомъ, а Ея Кор. Высоч. В. Герцогиня, пожаловала ему драгоценный перстень. (A.P.S.Z.)

Б е л г і я.

Брюссель, 2-го Юля.

Король вчера выѣхалъ въ Парижъ, откуда чрезъ

wania. Wszystko to odbyło się w przeciągu trzech dni niespełna. W tymże czasie wszystkie próżne okręty zostały zafrachtowane, i frachty podniosły się prawie dwójce, stały się nadzwyczaj wysokie tak, że niema możności wysyłać zboża na spekulacyą. (G. H.)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

N I D E R L A N D Y.

Haga, dnia 7 Lipca.

Dnia 27 i 30 z. m. odbyła się przed Królem Jmcią wielka rewia wojska zebranego w obozie pod Reyen nie daleko Bredy. Królowi Jmci towarzyszył Jego Cesarzaska Wysokość Wielki Xiążę Rosyjski MICHAŁ, Królewicz Feldmarszałek i dwaj jego starsi synowie. Po ukończeniu obrótow, wrócili Dostoini Goście do Tilburga. (G. C.)

P R U S S Y.

Berlin, dnia 4 Lipca.

J. Kr. Wys. Królewicz Następca tronu z dostojną małżonką swoją, przybyli dnia 2 b. m. wieczorem do Halli, udając się do wód w Kissingen.

— Od czasu, jak P. Werther objął kierunek Ministerium interesów zagranicznych, wysłano licznych gońców do dworów zagranicznych. Powieźli oni, jak można wnosić, instrukcyje wszystkim Postom naszym, ażeby w zachodzących przypadkach znane im były widoki nowego Ministra i kierunek, jaki chce nadać polityce zagranicznej. Można z pewnością przyjąć, że P. Werther wstępować będzie zupełnie w ślady swego poprzednika: bo nie jest mu tajno, że ten był tylko tłumaczem i reprezentantem sposobu myślenia samego Monarchy, co P. Werther tylko za zaszczyt może sobie poczytywać.

Dnia 6-go.

Król Jmć wyjechał dzisiaj do Cieplic.

— Zawczora umarł tu po długiej i bolesnej chorobie, Intendent ogrodów Królewskich, Baron Malzahn, przeżywszy lat 65.

Dnia 8.

JO. Xiężna Lignicka wyjechała dnia wczorajszego do Cieplic.

— Przyjechali tu w tych dniach, Cesarzsko-Rosyjski Jenerał-Porucznik Komendant miasta Moskwy, Steal, z Moskwy; tudzież Cesarzsko-Rosyjski Radzca Teyny i Szambelan, Matuszewicz, z Londynu. (G. C.)

N I E M C Y.

Hannover, 29 Czerwca.

Dnia wczorajszego przybył do starożytnej stolicy przodków swoich, panujący nam dzisiaj Monarcha Ernest August Król Hannoveru. — Zapewniają, że tym razem pobyt tu N. Pana nie będzie długi, wyjeżdża bowiem dla poratowania zdrowia do wód Karlsbadzkich.

— W kilka godzin po przybyciu Króla Jmci opuścił tutejszą stolicę, udając się do Londynu, J. Kr. Wys. Xiążę Cambridge, dotychczasowy Vice-Król Hannoverki. (G. C.)

Dnia 3 Lipca.

Król Jmć, który codziennie obiada w towarzystwie Ich Kr. Wys. Xięcia i Xiężny Cambridge, w piątek w zamku Królewskim przyjmował oficerów tutejszej załogi, a w sobotę dawał posłuchanie deputacyi Królewskiego wyż. Sądu Appel, z Celle. Wczoraj J. Kr. Mość z Ich Kr. Wys. Xięciem, Xiężną i Xiężniczką Augustą Cambridge, oraz Wielką Xiężną Meklenburg-Strelitz, znajdował się na nabożeństwie w Neustadzkim nadwornym i mieskim kościele, gdzie Assesor Konsystoryalny Niemann miał stosowne kazanie. Dzisiaj J. Kr. Mość dawał posłuchanie deputacyi miasta Göttingi. — W sobotę Król w towarzystwie rodziny Xiążęcej odwiedzał zamek Xiążęcy Hertenhausen.

Hamburg, 4-го Lipca.

Zrobiono uwagę, że Król Ludwik Filip ma teraz w traktacie poczwórnego przymierza, trzy Królowe, z których tylko Królowa Wiktorya ma kilka tygodni więcej nad lat 18, a wszystkie trzy niespełna lat 42 wieku.

Szwerin, 30-го Czerwca.

J. Kr. Wys. Wielki Xiążę, Wyższego Radzcy Medycznego D-ra Henneman, mianował swym przybyłym lekarzem, a Jey Kr. Wys. Wielka Xiężna udarowała go kosztownym pierścieniem brylantowym.

(A.P.S.Z.)

B E L G I A.

Bruxella, 2-го Lipca.

Król wyjechał wczora do Paryża, żądając za dni kil

нѣсколько дней возвратится съ Королевою и наследникомъ престола. (G. C.)

ka wróci z Królową i Królewiczem Następca tronu. (G. C.)

ФРАНЦІЯ.
Парижъ, 1-го Юля.

Вчера по полудни Король и Королевская Фамилія возвратились изъ Нёлы въ Парижъ и вечеромъ удостоили посѣщеніемъ представленіе оперы *Stradella* въ большомъ оперномъ театрѣ. При появленіи Королевской Фамиліи въ ложь, вся публика встала и привѣтствовала Короля громкими восклицаніями: *Да здравствуетъ Король! Да здравствуетъ Герцогиня Орлеанская!* Тѣ же восклицанія опять были повторены, когда Королевская Фамилія оставяла театръ.

— Сегодня происходило послѣднее засѣданіе Палаты Депутатовъ, въ которое прибыло едва 60 членовъ.

— Въ газетѣ *Commerce* сообщаютъ: Кажется что послѣ закрытія засѣданій произойдутъ многія перемѣны въ размѣщеніи лицъ нашихъ посольствъ. Утверждаютъ, что Французскій Посланникъ въ Гагъ, Баронъ *Мортъе*, теперъ здѣсь находящійся въ отпускъ, не возвратится на прежнее мѣсто, но будетъ замѣненъ Виконтомъ *Сантъ-При*. Баронъ *Мортъе* отправится на мѣсто Герцога *Монтебелло* въ Бернъ; послѣдній же смѣнитъ Барона *Баранта* въ Петербургъ.

— Сегодня всѣ отсюда отходящіе дилижансы въ департаменты, почти исключительно наполнены были Депутатами. Число выѣхавшихъ полагаютъ до 100.

— Съ того времени, какъ разнесся слухъ о предстоящемъ выѣздѣ Маршала *Клозеля* въ Испанію, квартира его была такъ сказать, осаждена множествомъ Офицеровъ которые желали узнать, справедливъ ли былъ этотъ слухъ и въ такомъ случаѣ предлагали свою службу. Впрочемъ изъ полученныхъ ими отвѣтовъ, кажется можно заключать, что Маршалъ отклонилъ сдѣланныя ему Мадридскимъ дворомъ предложенія.

— Въ письмахъ съ Испанскихъ границъ, самымъ утвердительнообразомъ опровергаютъ слухъ о смерти *Кабреры*.

— Одна изъ здѣшнихъ газетъ сообщаетъ: „Походъ въ Константинополь, отложенный по поводу свадьбы Герцога Орлеанскаго, теперъ кажется положено предпринять въ Сентябрь. Но прежде чѣмъ действительно приступать къ приготовленіямъ къ этому походу, кажется что помышляютъ о замѣщеніи Генерала *Дамрелона*, который действительно подалъ въ отставку. Къ концу сего мѣсяца ожидаютъ отвѣта отъ *Абдель-Кадера* насчетъ требуемыхъ Французскимъ Кабинетомъ измѣненій договора заключеннаго въ Тафнѣ. Многія лица знающія характеръ Эмира, сомнѣваются въ томъ, согласится ли онъ на какія либо измѣненія.

— *Moniteur* сообщаетъ слѣдующее: „Морскій Министръ далъ новое устройство военнымъ кораблямъ 5-го округа. Мѣру эту, нетерпѣливо ожидаемую, приняли въ Тулонѣ весьма хорошо. Министръ образозовалъ двѣ эскадры, которыя достаточны будутъ для всѣхъ потребностей важной службы въ Средиземномъ морѣ. Одна должна быть въ готовности отплыть въ Левантъ, въ случаѣ когда важныя происшествія сдѣлаютъ необходимымъ ея присутствіе; вторая будетъ действовать для утвержденія нашего владычества въ Африкѣ. Африканская эскадра подъ начальствомъ Контръ-Адмирала *Лаланда* состоитъ изъ четырехъ линійныхъ кораблей, изъ одной корветы и двухъ бриговъ. Къ Левантской эскадрѣ принадлежатъ три линійные корабля и четыре брига.“ (A.P.S.Z.)
2-го Юля.

28-го ч. пр. м. въ Марселѣ начался процессъ по дѣлу Генерала *Риньи*, въ присутствіи собравшагося тамъ военного суда. Въ 11 часовъ утромъ, члены судилища заняли свои мѣста подъ председательствомъ Графа *Кольберта*. Генералъ *Риньи*, явился въ сопровожденіи защищающаго его адвоката Г. Филиппа *Дюпеня*. Прежде всего прочтены были тѣ акты, на которыхъ основывается обвиненіе Генерала *Риньи*, а именно: 1) Приказъ Маршала *Клозеля* отъ 29-го ч. Ноябрьскаго мѣсяца, въ которомъ явно указано на Генерала *Риньи*, хотя и не поименованнаго, какъ на Офицера не исполнявшаго своей должности въ виду непріятеля; 2) Письмо Генерала *Риньи* къ Военному Министру, въ которомъ обвиненія Маршала на него взводимыя, называетъ клеветою и требуетъ чтобы поступки его были изслѣдованы; 3) Предписаніе Военнаго Министра Маршалу *Клозелю*, въ коемъ сообщаетъ ему письмо Генерала *Риньи* и требуетъ подробнаго рапорта; 4) Отвѣтъ Маршала *Клозеля* до сего времени еще не извѣстный публикѣ; 5) Отвѣтъ Военнаго Минист-

FRANCYA.

Парижъ, дня 1-го Липца.

Król i rodzina Królewska zawczora po południu przybyli z Neuilly do Paryża, a wieczoremъ w teatrze Wielkiej Opery znajdowali się na reprezentacyi оперы *Stradella*. Przy weyściu familii Królewskiej do loży, powstała cała publiczność z okrzykiem: *Niech żyje Król! Niech żyje Xiężna Orleańska!* Podobnyż okrzyk rozległ się, gdy wychodziła rodzina Królewska z teatru.

— Dziś było ostatnie posiedzenie Izby Deputowanych, na które ledwie 60 członków przybyło.

— Podług *Journal du Commerce*, są spodziewane rozmaite zmiany w poselstwach francuzkich za granicą. Między innemi, Posel nasz w Hadze, Baron *Mortier*, który dopiero znajduje się tu na urlopie, będzie zastąpiony przez Vice-Hrabiego *Saint-Priest*, ten zaś uda się do Berny na miejsce Xięcia *Montebello*, a ostatni na miejsce Barona *Barante* do Petersburga.

— Wychodzące dziś dyliżanse do departamentów, wszystkie prawie wyłącznie zajęte były przez Deputowanych. Liczbę tych, którzy wyjechali, podają na 100 osób.

— Od czasu, jak się rozeszła pogłoska o odjeździe Marszałka *Clauzel* do Hiszpanii, mieszkanie jego jest prawie obleżone przez oficerów różnego stopnia, starających się dowiedzieć: jak dalece jest prawdziwą wieść puszczonea a chcących ofiarować mu swe służby. Z odpowiedzi, jakie im udzielono, zdaje się pokazywać, że Marszałek nie przyjął propozycyi dworu Madryckiego.

— Niektóre gazety zaprzeczają doniesieniu o śmierci *Cabrery*, które w tych dniach od granicy hiszpańskiej otrzymać miano.

— Jeden z tutejszych dzienników donosi: „Wyprawa do Konstantyny, która z przyczyny zaślubienia Xięcia *Orleańskiego* była odłożoną, dopiero we Wrześniu ma być przedsięwziętą. Lecz pierwiej, nim się rzeczywiście zajmą przygotowaniami do tey wyprawy, zdaje się, iż myślą o osadzeniu miejsca Jenerała *Damrémont*, który rzeczywiście podał się do uwolnienia. Ku końcowi ter. m. oczekują odpowiedzi *Abdel-Kadera* na żądane przez Francuzki gabinet modyfikacye traktatu nad Tafną. Wiele osób, znających charakter *Emira*, wątpi, iżby zezwolił na jakąkolwiek modyfikacyą.

— *Monitor* umieścił co następuje: „Minister morski przepisał okrętom wojennym piątego okręgu nową zupełnie organizacyą. Szrodek ten, na zaprowadzenie którego z żywem wyglądem oczekiwaniem, w Tulonie bardzo dobrze został przyjęty. Minister utworzył dwie eskadry, które wszystkim ważnym potrzebom służby na morzu Szródziemnym wystarczyć mają. Jedna z nich ma być zawsze w pogotowiu do wypłynienia na Wschód, a to na przypadek, gdyby ważne wypadki, obecności jej tamże wymagały; druga będzie użyta do utwierdzenia władztwa naszego w Afryce. Eskadra, dowodzona przez Kontr-Admirala *Lalanda*, składa się ze czterech liniowych okrętów, z jednej korwety i dwóch brygów. Do eskadry na Wschodzie należą trzy okręty liniowe i cztery brygi.“ (A.P.S.Z.)
Dnia 2.

Dnia 28 z. m. rozpoczął się w Marsylii proces Jenerała *Rigny*, przed zebrany tamże sądem wojennym. O godzinie 11 rano, zajęli członkowie sądu pod przewodnictwem Hr. *Colbert*, jako Prezesa, miejsca swoje. Jenerał *Rigny* stawił się w towarzystwie obrońcy swego Pana Filipa *Dupin*. Odczytano naprzód te akta, na których opiera się obwinienie Jener. *Rigny*, jako to: 1) Rozkaz dzienny Marszałka *Clauzel*, daty 29 Listopada r. z., w którym Jen. *Rigny* jest wyraźnie wskazany, lubo niewymieniony, jako ten oficer, który powinności w obliczu nieprzyjaciela nie wypełnił; 2) List Jener. *Rigny* do Ministra wojny, w którym obwinienia Marszałka, potwarzają nazywa i żąda, ażeby postępowanie jego rozpoznano; 3) Pismo Ministra wojny do Marszałka *Clauzel*, w którym udziela mu list Jenerała *Rigny* i szczegótowego żąda raportu; 4) Odpowiedź Marszałka *Clauzel*, dotąd publiczności nieznaną; 5) Odpowiedź Ministra wojny na raport Marszałka *Clauzel*, obejmująca doniesienie, że Jenerał *Rigny* pod sąd wojenny oddany zostanie. Szósty i siódmy dokument, do-

стра на рапортъ Маршала Клозеля, заключающій донесеніе, что Генераль Рини, будетъ преданъ военному суду. Шестой и седьмой документы относятся къ судебному изслѣдованію. Генераль Рини обвиненъ въ неповиновеніи и въ измѣнѣ. Судъ теперь допрашиваетъ свидѣтелей.

— По недостатку телеграфическихъ извѣстій изъ Испаніи, журналъ *Charte* сообщаетъ изъ частнаго источника, что Карлисты на голову разбиты Христиносами до того, что нѣтъ и слѣду куда двался *Донъ-Карлосъ*.

3-го Июля.

Говорятъ что Герцогъ Немурскій нынѣшнею зимою, отправится въ Штутгартъ.

— Сегодня получено здѣсь извѣстіе по телеграфу изъ Марсели, что военный судъ единогласно призналъ Генерала Рини безвиннымъ.

— Изъ Перпиньяна Правительство сегодня получило слѣдующую по телеграфу депешу, отъ 30 Іюня: „*Roya* который съ 4,500 человекъ Каталонцевъ, составляетъ авангардъ *Донъ-Карлоса*, имѣлъ свои форпосты 23 ч. въ Руби, Кастели, Бисблѣ и Санъ-Кюатъ. Главная квартира Барона *де Мееръ* была въ Мартореллѣ. Кажется что онъ имѣетъ 15,000 чел. пѣхоты и 1,400 кавалеріи. Недостатокъ продовольствія часъ отъ часу становился ощутителенъ. Въ Барселонѣ для удовлетворенія потребностямъ войска, сдѣланъ принужденный заемъ на 750,000 франковъ. *Росъ д'Эролесъ* имѣющій подъ своимъ начальствомъ 2,000 чел. требовалъ 28-го Іюня отъ города *Сеу д'Ургель* 10,000 фр. съ угрозою, что въ случаѣ отказа, велитъ жечь жатвы.“

— *Journal des Débats* по поводу прописанной депеши, двалетъ слѣдующія примѣчанія: „По сему, Карлисты завладѣли дорогою ведущею отъ Лерида въ Барселону между Мартореллѣ и Икуаладою. Мартореллѣ гдѣ пребываетъ Генераль-Капитанъ, находится въ разстояніи 4 миль отъ Барселоны. Карлистское войско не могло по причинѣ недостатка съестныхъ припасовъ, держаться въ верхней Каталоніи а потому оно двинется въ южную сторону этой области, вѣроятно въ томъ намѣреніи, чтобы удобнѣе заставить продовольствіемъ или чтобы двинуться къ Эбро. Баронъ *де Мееръ* подступилъ ближе къ Барселонѣ, дабы прикрывать этотъ городъ и вмѣстѣ наблюдать за новыми движеніями непріятеля.“ (G. G.)

Великобританія и Ирландія.

Лондонъ, 28-го Іюня.

Вчера Королева въ Кенсингтонскомъ дворцѣ принимала адресъ Нижняго Парламента, также уполномоченныхъ Посланниковъ и Пословъ изъ числа коихъ, Французскій Посланникъ поднесъ свою вѣрющую грамоту. Королева наименовала Гр. *Дургема* кавалеромъ военного ордена Бани.

— На дняхъ открытъ случайно въ сѣверной сторонѣ замковаго терраса въ Виндзорѣ, неизвѣстный проходъ. Онъ вырытъ въ скаль почти въ 60 фут. длины; входъ въ него открытый почти на 30 фут. подъ землею имѣетъ 6 фут. высоты и 3 ширины.

— Прибылъ сюда Вице-Король Ирландскій Графъ *Мулеравъ* и имѣлъ у Королевы аудіенцію.

— Въ партіи Торіевъ замѣчаютъ нѣкоторое несогласіе, и многіе несомнѣваются, что Герцогъ *Веллингтонъ* близокъ къ перемѣнѣ въ своемъ образѣ мыслей, отъ чего, какъ увѣряетъ Министерскій журналъ *Courier*, можетъ произойти много добра для всего Государства.

30-го Іюня.

Королева давала вчерашняго дня въ Кенсингтонскомъ дворцѣ аудіенцію Лордамъ *Мельборну*, *Албермале* и *Дургалу*. Послѣдній пробылъ полтора часа въ дворцѣ, откуда непосредственно отправился къ Герцогу *Суссекскому*.

— Не сомнѣваются въ томъ, что теперешній Парламентъ будетъ имѣть свои засѣданія только до 14 или 15 числа; чрезъ два дня послѣ этого будетъ отсроченъ, совершенно, а распущенъ не прежде 20 Іюля. Кажется также, что новый Парламентъ будетъ созванъ по крайней мѣрѣ чрезъ 40 дней послѣ распущенія прѣжняго.

— Сдѣлано замѣчаніе, что журналъ *Standart*, первый органъ Торіевъ, отзывается нѣсколько уже дней не только въ умѣренномъ духѣ, но даже въ лестныхъ выраженіяхъ о Лордѣ *Дургалѣ*, коего по сіе время представляли какъ начальника радикалистовъ. Помянутый журналъ превозноситъ теперь похвалами, услуги оказанныя Лордомъ *Дургаломъ* отечеству въ послѣднія времена. Нѣкоторые лица усматриваютъ въ этомъ вѣроятность составленія союзнаго кабинета, начальниками коего сдѣлались бы Лордъ *Дургалъ* и Герцогъ *Веллингтонъ*. (G. C.)

— Королева занимается такъ постоянно и неуто-

туча поступованія сѣдого. Генералъ *Rigny* обвиненъ jest o niekarność i o zradę. Sąd słuca teraz świadców.

— W braku telegraficznych wiadomości z Hiszpanii, dziennik *Charte* donosi z prywatnego źródła, że Karoliści zostali przez Krystynistów na głowę zniesieni tak dalece, że śladu nawet niemasz, gdzieby się *Don Carlos* podział.

Dnia 3.

Mówią wiele w publiczności, że Xiążę *Némours* pojedzie tej zimy do Stuttgardu.

— Nadeszło tu dzisiaj telegraficzne doniesienie z Marsylii, że sąd wojenny jednomyślnie uznał Jenerała *Rigny*, niewinnym.

— Z Perpignan otrzymał Rząd dnia dzisiejszego, następującą depeszę telegraficzną daty 30 Czerwca: „*Roya*, który we 4,500 Katalończyków tworzy przednią straż *Don Carlosa*, miał swe przednie czaty d. 23 w Rubi, Casteli, Bisbla i Sant-Cuyat. Główna kwatery Barona *Meer* była w Martorell. Zdaje się, że ma przy sobie 15,000 piechoty i 1,400 konnicy. Brak żywności dawał się uczuwać. W Barcellonie zaciągnięto na potrzeby woyska przymuszoną pożyczkę w ilości 750.000 fr. *Ros d'Eroles* mający 2,000 ludzi, żądał dnia 28 Czerwca 10,000 fr. od miasta *Seu d'Urgel*, pod zagrożeniem, iż w razie nieotrzymania pieniędzy, żniwa podpalić każe.“

— *Journal des Débats* czyni z powodu powyższej depeszy uwagi następujące: „Podług tego, osadzili Karoliści gościniec, idący z Leridy do Barcellony między Martorell i Iqualada. Martorell, gdzie jest Jeneralny Kapitan, leży o 4 mile drogi od Barcellony. Woysko Karolistowskie nie mogło, dla braku żywności, trzymać się w Wyższej Katalonii, a zatem posuwa się w stronę południową teyże prowincyi, podobno dla tego, iżby z większą łatwością zaopatrzyć się w żywność lub dla zbliżenia się ku Ebro. Baron *Meer* postąpił bliżej ku Barcellonie, aby zasłaniać to miasto i zarazem nowe obróty nieprzyjaciela uważać.“ (G. C.)

БРЫТАНІА ВІЕЛКА І ІРЛАНДІА.

Лондонъ, дня 28-го Czerwca.

Wczora przyimowała Królowa w pałacu Kennington adres Izby Niższej, tudzież zawrzytelniowych Posłów i Ambassadorów, z pomiędzy których Poseł Francuzki złożył swoje listy wierzytelne. Królowa mianowała Hr. *Durham*, Kawalerem woyskowego orderu Łazielnego.

— W tych dniach odkryto przypadkiem w północnej stronie tarasu zamkowego w Windsor, nieznanego chodnik podziemny. Jest on w skale wykuty i blisko 60 stop długi, a wchód do niego, znaleziony blisko na 30 stop pod ziemią, ma 6 stop wysokości, 3 stopy szerokości.

— Przybył tu Vice-Król Irlandyi, Hrabia *Mulgrave*, i miał już posłuchanie u Królowey.

— W stronnictwie Torysów uważają niejaki rozdwójenie, a niektóre osoby nie wątpią, że Xiążę *Wellington* jest blizkim zmiany w swoim sposobie myślenia; z czego, jak ministeryalny dziennik *Courier* zapewnia, wiele dobrego na cały kraj spłynąć może.

Dnia 30.

Królowa dawała dnia wczorayszego w pałacu Kennington, posłuchanie Lordom *Melbourne*, *Albermale* i *Durham*. Ten ostatni bawił przez półtory godziny w pałacu, z kąd udał się zaraz do Xięcia *Sussex*.

— Nie wątpią, że terazniejszy Parlament będzie tylko do 14-go lub 15-go miał posiedzenia swoje; odroczenie nastąpi najdalej we dwa dni potem, a zaś rozpuśczenie dopiero w d. 20 Lipca. Zdaje się także, że nowy Parlament nie przędzey, jak we 40 dni po rozpuśczeniu starego, zwołany zostanie.

— Zrobiono postrzeżenie, że dziennik *Standart*, pierwszy organ Torysów, przemawia od dni kilku, nie tylko w tonie umiarkowanym, ale nawet w pochlebnych wyrazach o Lordzie *Durham*, którego dotąd za głowę Radykalistów uważał. Rzeczony dziennik chwali teraz zasługi Lorda *Durham* ostatniemi czasy dla kraju uczynione. Niektóre osoby upatrują w tém podobieństwo utworzenia nowego Gabinetu sprzymierzonego, na czele którego stanęliby Lord *Durham* i Xiążę *Wellington*.

— Królowa tak pilnie zatrudnia się interessami Państwa

мимо Государственными дѣлами, что даже четыре дня не выезжаетъ по своему обыкновенію прогуливаться.

— Покойный Король, завѣщалъ каждому изъ своихъ сыновей и дочерей, сумму въ 2,000 фунт. штер. Незначительность этой суммы тѣмъ объясняется, что Король *Вильгельмъ* остатки своихъ расходовъ, годъ отъ году раздѣлялъ между своимъ семействомъ, которому онъ сверхъ того оставилъ еще по тайному завѣщанію отданному въ распоряженіе душеприкащикамъ, 40,000 фунт. штер.

— Вчера въ общемъ городскомъ совѣтѣ предложено просить Королеву, 12 Іюля принять адресъ Сити съ поздравленіемъ счастливаго вступленія на престолъ, вдовствующей же Королевы 13 Іюля поднести адресъ о соболзнованіи.

— Замѣчено что Король *Вильгельмъ IV* скончался въ той же комнатѣ, въ которой померъ и его предшественникъ и братъ *Георгій IV*. За два часа до кончины, признали приличнымъ, перенести Короля изъ его спальни въ другую комнату, надѣясь что перемѣна воздуха облегчитъ ему дыханіе; эта комната была та, гдѣ скончался *Георгій IV*, на что вовсе не обратили вниманія. (A.P.S.Z.)

И т а л і я.

Римъ, 24-го Іюня.

По письмамъ полученнымъ изъ Неаполя, смертность тамъ по причинѣ холеры, гораздо больше, нежели показываютъ въ газетахъ.

— Коллегія Кардиналовъ занимается разсмотрѣніемъ новаго гражданскаго уложенія. (G. C.)

И с п а н і я.

Мадридъ, 22-го Іюня.

Для преслѣдованія Карлистовъ въ провинціяхъ Толедо и Сіудадъ Реаль, отправлено изъ Эстремадуры 600 чел. пѣхоты и 1,400 чел. кавалеріи, изъ Андалузіи 800 чел. пѣхоты и 60 ч. кавалеріи и изъ Гранады 600 чел. пѣхоты и 120 ч. кавалеріи. Также изъ Мадрита выступила одна колонна, чтобы стать между Тагомъ и Алберхе.

— *Eco* доноситъ изъ Валенціи отъ 15 Іюня: „*Borso* совершенно разбилъ Карлистовъ подъ начальствомъ *Эсперанца* и *Толлада*, равнымъ образомъ Карлистскіе предводители *Мигуэль*, *Пуbedo* и старшій сынъ *Эсперанца* при *Шатиллѣ* наступившею ночью *Санхесомъ*, разсыяны съ большимъ урономъ. Молодой *Эсперанца* будто схваченъ. *Серрадоръ* умеръ 12 ч. какъ говорятъ, съ досады, что *Кабрера* отнялъ у него команду.

24-го Іюня.

Военный Министръ издалъ циркуляръ къ командующимъ Офицерамъ, въ которомъ имъ предписывается, опубликовать по корпусамъ находящимся подъ ихъ начальствомъ, что Королева дала присягу въ принятіи конституціи.

— Пишутъ изъ Мадридѣ отъ 17 Іюня: „Девять Карлистовъ схваченныхъ въ Састрасъ и сюда привезенныхъ, всѣ безъ изыятія важныя лица. Найдены при нихъ прокламаціи и другія официальные бумаги. Одинъ изъ нихъ долженъ быть иностранецъ. Они будутъ отосланы въ Валладолідъ, и преданы суду.“

— Сегодняшняя придворная газета обнародовала также новую конституцію. Сія же газета помѣстила Королевское постановленіе, по которому всепрощеніемъ пользуются всѣ военные, необвиняемые въ преступленіяхъ, подробно показанныхъ въ постановленіи о всепрощеніи.

— Газета *Eco* доноситъ изъ Лериды, что *Тристанъ* угрожалъ жителямъ, что cadaго велитъ разстрѣлять, кто окажется виновнымъ въ доставленіи Карлистамъ съѣстныхъ припасовъ; напротивъ *Донъ-Карлосъ* будто опубликовалъ, что назначаетъ 25,000 реаловъ награжденія за голову Бригадира *Тристанъ*.

— По письмамъ изъ Барселоны, все народонаселеніе вдоль береговъ, одушевлено ревностнѣйшимъ усердіемъ и вмѣстѣ возстаетъ для защиты cadaго пункта, которому могъ бы угрожать непріятель. Къ корпусу Барона *Меера* присоединилось 4,000 ч. войска изъ Наварры. Мунципалитетъ Барселоны пригласилъ тамошнихъ женщинъ заготовлять трицицу для раненыхъ.

25-го Іюня.

Кортесы приняли проектъ закона касательно уничтоженія десятины. Казна лишится отъ того 4 милліоновъ талеровъ.

— Вчера во всѣхъ здѣшнихъ церквахъ происходила торжественная присяга. Сегодня вечеромъ въ 6 часовъ совершалъ присягу національная гвардія и войско гарнизона. (G. C.)

stwa, iż od czterech dni nie używa zwyczajnych swych przejażdżek.

— Zmarły Król każdemu ze swych synów i córek zapisał po 2,000 fun. szter. Szczęśliwość tej summy tém się objaśnia, że Król *Wilhelm* pozostałości swoje, corocznie zwykł rozdzielać pomiędzy swą familią, której nadto, przez tajny zapis, do wiernych rąk oddany, zostawił 40,000 fun. szter.

— Wczora na posiedzeniu Rady Tayney zawiadomiono, że Królowa dzień 12 Lipca przeznaczyła na przyjęcie adresu od City z powinszowaniem wstąpienia na tron, a Królowa wdowa dzień 13 Lipca przeznaczyła na przyjęcie adresu kondolencyi.

— Zrobiono tu uwagę, że Król *Wilhelm IV* umarł w tym samym pokoju, w którym poprzednik jego i brat *Jerzy IV* żyć przestał. Za dwie godziny przed skonaniem, uznano rzeczą stosowną przenieść Króla z jego sypialnego pokoju do innego, w nadziei, że odmiana w atmosferze ułatwi mu oddychanie; tym pokojem był właśnie pokój ś. p. Króla *Jerzego IV*, na co nie zwróccono bynajmniej uwagi. (A.P.S.Z.)

W ł o с н ы.

Рzym, 24-го Czerwca.

Podług listów, otrzymanych z Neapolu, śmiertelność na cholерę jest tam bezporównania więkша, aniżeli ją w gazetach podają.

— Kollegium Kardynałów zajmuje się rozbiorem nowego prawa cywilnego. (G. C.)

Н и с з р а н і я.

Мадридъ, dnia 22 Czerwca.

Dla ścigania korpusu Karolistowskiego w prowincjach Toledo i Ciudad-Real, wysłano z Estremadury 600 piechoty i 140 jazdy, z Andaluzji 800 piechoty i 60 kawaleryi i z Grenady 600 piechoty i 120 jazdy. Takoż z Madrytu wysłana została kolumna i stanęła między Tagem i Alberche.

— *Eco* donosi z Walencyi pod dniem 15 Czerwca: „*Borso* zupełnie pobit Karolistów pod *Esperanza* i *Tollada*, i w tymże czasie dowódzcy Karolistowscy *Miguel*, *Pubedo* i starszy syn *Esperanza*, pod *Chatilla* w nocy napadnieni przez *Sancheza*, z wielką stratą zostali rozproszeni. Młody *Esperanza* miał być wzięty w niewolę. *Serrador* d. 12 umarł, i to, jak mówią, ze zmartwienia, że mu *Cabrera* odjął dowództwo.

Dnia 24.

Minister wydał okólnik do dowodzących oficerów, w którym ich wzywa, ażeby ogłosili swym korpusom, że Królowa wykonała przysięgę na konstytucyą.

— Donoszą z Palencyi pod d. 17 Czerwca: „Dzieciom zatrzymanym w Sastras i tu przywiezionym Karolistów, są wszyscy ważnymi osobami. Znaleziono przy nich proklamacye i inne dokumenta urzędowe. Jeden z nich ma być cudzoziemiec. Wyśłani będą do Valladolid, gdzie rozpocznie się ich process.

— Dzisiejsza gazeta nadworna, ogłasza także nową ustawę zasadniczą. — Taż gazeta umieściła postanowienie Królewskie, że amnestya służy tym wszystkim wojskowym, którzy nie dopuścili się zbrodni w dekrecie amnestyjnym wyszczególnionych.

— *Eco* donosi z Leridy, że *Tristany* zagroził mieszkańcom, iż każdego rozstrzelać każe, ktokolwiek przekonany będzie, że Karolistom żywność udzielał; nawzajem *Don Carlos* miał ogłosić, że wyznacza 25,000 rearów nagrody za głowę Brygadyera *Tristany*.

— Podług listów z Barcellony, cała ludność wzdłuż brzegów jest jak najlepszym ożywiona duchem i powstaje w massie dla obrony każdego punktu, któryby przez nieprzyjaciela mógł być zagrożony. Do korpusu Barona *Meer*, przyłączyło się 4,000 woyska z Nawarry. Muncypalność z Barcellony, wezwwała tamedznie niewiasty, aby przysposabiały szarpią dla ranionych.

Dnia 25.

Kortesy przyjęły projekt do prawa względem zniesienia dziesięciny. Skarb traci przez to 4 mil. talarow.

— Wczora odbyło się we wszystkich tutejszych kościołach, uroczyste zaprzysiężenie ustawy. Dziś wieczorem o godz. 6, wykonała przysięgę gwardya narodowa i woysko załogi. (G. C.)

Т у р ц и я.

Константинополь, 13-го Июня.

О упомянутомъ недавно заговорѣ на жизнь Султана, узнали еще, что начальниками онаго были знатнѣйшіе чиновники и Улемы, непріятели всякой реформы; они намѣрены были исполнить свои планы въ день возвращенія Султана въ столицу; однако все открылось прежде, такъ, что Султанъ уже въ Адрианополь узналъ о покушеніи на жизнь свою. Въ Адрианополь также арестовано нѣсколько свитскихъ чиновниковъ какъ замѣшанныхъ въ заговоръ. Все они задавлены по повелѣнію Султана. Возвращеніе въ столицу нарочно и неожиданно предпринято моремъ а не сухимъ путемъ; по этой причинѣ, Султанъ прибылъ въ Истамбуль за три дня прежде, нежели его ожидали.

— Порта получила донесенія изъ Египта доходящія до конца Мая и достаточно объясняющія обширные планы Вице-Короля, который опять дѣлаетъ предложенія и претензіи, превосходящія всякія униженія, какія Порта неоднократно уже испытала со стороны его. Кромѣ сего прибыли сюда между тѣмъ курьеры изъ Алеппо и Діарбекира, доставившіе извѣстіе, что въ Сиріи въ отсутствіи *Ибрагима-Паши*, произошло возмущеніе. Центромъ бунта городъ Сисъ, куда отправлены немедленно три полка для прекращенія волненій. Въ тоже самое время горцы въ Латакіе, сдѣлали возмущеніе, примѣру коихъ послѣдовала большая часть жителей Наплузы. Какъ только сіе извѣстіе получено въ Аданъ (гдѣ обнаружилась моровая язва), изъ Ст. Жанъ д'Акръ отплылъ корабль въ Александрію съ увѣдомленіемъ къ *Ибрагиму-Пашѣ* о случившихся происшествіяхъ, кои вѣроятно уничтожатъ планы *Мегмеда-Али*, который какъ можно заключать, полагался на общій мятежъ Европейскихъ провинцій а именно Фессаліи и Албаніи. Впрочемъ *Гафисъ-Паша* съ успѣхомъ продолжаетъ частную войну въ Діарбекирѣ съ жителями горы Сингана. По полученіи сихъ извѣстій Лордъ *Понсонби*, тотчасъ отправилъ двухъ курьеровъ въ Лондонъ.

16-го Июня.

Султанъ будто огорченъ и недоволенъ Министрами по поводу послѣдняго заговора, случайно открытаго, о которомъ они не имѣли никакого свѣденія. Досель ничего о томъ не говорятъ, но ежедневно находимыя во множествѣ человѣческія тѣла въ каналѣ, самымъ убѣдительнымъ образомъ доказываютъ о существованіи заговора и о тайно-производимой казни.

— Въ частномъ письмѣ увѣдомляютъ: „Казнено здѣсь нѣкоторое число лицъ замѣшанныхъ въ послѣднемъ заговорѣ. на морѣ близъ серала видѣли 30 плавающихъ труповъ. Двое главныхъ зачинщиковъ успѣли бѣжать; по всей вѣроятности они нашли убѣжище на купеческихъ корабляхъ а потомъ скрылись въ одной изъ Французскихъ гаваней. — Цѣны на хлѣбъ безпрестанно понижаются, не смотря на значительное количество онаго, отправляемое въ Африку. — Дѣло объ Алжирѣ постоянно занимается Порту; здѣсь же утверждается мнѣніе, что Король Французовъ откажется отъ Алжира; такимъ образомъ Порта возстановитъ прежнія свои права на эту страну. Съ Франціею находится Порта въ самыхъ дружественныхъ сношеніяхъ; Французскій повѣренный въ дѣлахъ *Маркизь д'Эйрагесъ* пользуется особеннымъ ся расположеніемъ. Скоро ожидаютъ возвращенія Адмирала *Руссена*.

Съ Турецкихъ границъ, 20-го Июня.

Смятенія въ Фессаліи, которыя уже въ Албаніи и Македоніи стали было распространяться, большею частію усмирены, или по крайней мѣрѣ не могутъ причинять большой опасности. Въ сихъ послѣднихъ областяхъ, Румели-Валесса, при первомъ признакѣ безпокойства, строго смотрѣлъ за недовольными, взялъ подъ стражу нѣкоторыхъ изъ главнѣйшихъ и отослалъ ихъ въ Константинополь. Въ Фессаліи *Еминъ-Паша* имѣетъ дѣло еще съ нѣкоторыми только шайками возмущившихся, которые пользуясь мѣстоположеніемъ, успѣваютъ скрываться въ горы и утомлять походами войска, посланнаго Правительствомъ. Но *Еминъ-Паша* получилъ столь значительное подкрѣпленіе, что теперь не дозволитъ имъ много дѣйствовать и ежели не настигнетъ, то окружитъ ихъ убѣжища и будетъ блокировать. Несомнѣваются что эти смятенія должно приписать поспорному внушенію, ибо при одномъ изъ схваченныхъ атамановъ, найдены значительныя деньги. Больше же всего подозрѣваютъ въ томъ *Мегмеда-Али* Вице-Короля Египта.

Тунисъ, 25-го Мая.

Поконенія, у которыхъ Тунисскій Бей съ помощію военной силы хотѣлъ собирать недоимочную подать, произвели противъ него бунтъ, выступили въ поле и побѣдивъ войска Бея въ нѣсколькихъ сра-

Т у р ц я.

Konstantynopol, d. 13 Czerwca.

О wspomnionym nie dawno śpisiku na życie Sułtana, dowiadujemy się jeszcze, że naczelnikami tegoż byli znakomitsi urzędnicy i Ulemowie, nieprzyjacieli wszelkiej reformy; życzeniem ich było wykonać swe plany w dzień powrotu Sułtana do stolicy, jednakże wszystko wydało się pierwicy, tak dalece, że Sułtan już w Adrianopolu był o zamachu na życie swoje zawiadomiony. W Adrianopolu też aresztowano zaraz kilku urzędników przybocznych, jako wpłatanych do śpisiku i uduszono wszystkich z rozkazu Sułtana. Powrót do stolicy, był umyślnie i niespodziewanie przedsięwzięty wodą, nie lądem, z któreyto przyczyny Sułtan stanął w Stambule trzema dniami pierwicy, nim był spodziewany.

— Porta otrzymała doniesienia z Egiptu, sięgające do końca Maja i wykrywające dostatecznie obzerne plany Vice-Króla, który występuje nanowo z propozycjami i roszczeniami, przewyższającemi wszelkie upokorzenia, jakich Porta zezwrony jego nie raz już doznała. Tymczasem prócz tego, nadesłano tu gońców z Aleppo i Diarbekir, przywożących wiadomość, że w Syrii podczas nieobecności *Ibrahima-Baszy*, zrobiono powstanie. Ogniskiem buntu jest miasto Sis, dokąd wysłano bezzwłocznie trzy pólki na przyttumienie zaburzeń. O tymże samym czasie górale w Latakie, podnieśli bunt, a za ich przykładem poszła część mieszkańców Napluzu. Po przybyciu tey wiadomości do Adany, (gdzie właśnie wybuchło powietrze morowe) odpłynął z St. Jean d'Acres okręt do Alexandryi, z doniesieniem *Ibrahimowi-Baszy* o zasłych wypadkach, które zmienią bezwątienia i zniweczą plany *Mehmeda-Alego*, który, jak wnosić można, liczył na ogólne powstanie Europejskich prowincyy, a mianowicie Tessalii i Albanii. Zresztą *Hafiz-Basza* prowadzi ze skutkiem pomyslnym małą wojnę w Diarbekir z mieszkańcami góry Singan. Po odebraniu tych wiadomości, wysłał natychmiast Lord *Ponsonby* dwóch gońców do Londynu.

Dnia 16.

Sułtan ma bydź markotny i niekontent z Ministrów, z powodu ostatniego śpisiku, o którym nie mieli najmniejszey wiadomości i tylko przypadkiem odkryty został. Dotąd nie mówią nic o nim, ale znayduwane codziennie liczne ciała ludzkie w kanale, przekonują o jego istnieniu i ekzekucyach, w cichości odbywanych.

— W liście prywatnym powiedziano: „Stracono tu pewną liczbę osób wpłatanych do ostatniego śpisiku; na morzu pod serajem widziano 30 pływających trupów. Dwóm głównym sprawcom sprysiężenia, udało się uciec; podług podobieństwa, schronili się oni na okręty kupieckie i do jednego z portów Francuzkich. — Ceny zboża spadają ciągle, pomimo znacznego wywozu do Afryki. — Sprawa Algieru nieustannie zajmuje Portę; tu zaś dosyć powszechném jest zdaniem, że Król Francuzów odstąpi Algieru, a tѣm samѣm powróci Porta do dawnych praw swoich względem tego kraju. Z Francją zostaje Porta w jak najlepsze stosunkach przyjaźni; sprawujący interessa Francuzkie, *Markiz d'Eyraguez* doznaje od niey szczególniejszych względów. *Admirał Roussin* spodziewany niebawnie z powrotem.

Od granicy Turckiej, 20 Czerwca.

Niespokojności w Tessalii, które już w Albanii i Macedonii szerzyć się zaczęły, są po większej części przyttumione, a przynajmniej wielkiej obawy wzniecać nie mogą. W tych ostatnich prowincyach, miał *Rumeli-Walessa*, za pierwszą oznaką niespokojności, malkontentów na oku, poymał kilku główniejszych i odesłał do Stambułu. W Tessalii *Emin-Basza* ma do czynienia jeszcze z niektórymi tylko bandami rokoszan, którzy, korzystając z położenia, umieją ukrywać się w góry i nużyć pochodami woyska rządowe. Ale i *Emin-Basza* otrzymał właśnie tak znaczne wsparcie, że teraz nie wiele dokazywać im pozwoli, jeżeli nie dosięże, to otoczy ich kryjówki i blokować je będzie. Nie wątpią, że te zaburzenia z obcey pochodzą impulsyi: przy jednym bowiem z uwięzionych przywódców, znaczne znaleziono pieniądze. Naywiększe podeyrzenie pada na *Mehmeda-Alego*, Vice-Króla Egiptu.

Tunis, 25-го Мая.

Pokolenia, od których Bey Tunetański chciał za pomocą siły zbrojney zaległy odebrać haracz, zbuntowali się przeciw niemu, wyruszyły w pole i, woysko Beja w kilku walkach pokonawszy, zagroziły, 12

женіяхъ, дѣлали угрозы, что если Бей не откажется отъ своихъ домогательствъ, то они всѣ переселятся въ Бону подъ владыніе Французовъ, которые во все не требуютъ податей отъ Арабовъ. (G. C.)

Е Г И П Е Т Ъ.
Кайрз, 18-го Мая.

Вице-Король Египетскій заключилъ было союзъ съ могущественнымъ поколеніемъ Бедуиновъ называющимся Говазимъ, имѣющимъ до 40,000 оружія, на силъ коего, онъ нѣсколько лѣтъ имѣлъ свободный проходъ въ ущельяхъ Темба и Медины. Но Паша не ищетъ друзей, онъ хочетъ имѣть подданныхъ; по этой причинѣ, нѣкоторое время продолжалось недоразумѣніе. Вице-Король, подъ командою Гуршида-Паши, поставилъ корпусъ состоящій изъ трехъ полковъ (около 12,000 чел.), съ которыми несомнѣвался окружить и принудить къ покорности Говазимовъ находящихся между Мединою и его корпусомъ, но Говазимы до разсвѣта напали на Гуршида-Пашу и истребили весь его корпусъ. Онъ самъ съ нѣсколькими конными едва ушелъ, и до сихъ поръ не прибылъ еще въ Медину и часть его не извѣстна; при отправленіи извѣстія, Говазимы отправились въ походъ противу Медины, гдѣ Аббасъ-Паша, племянникъ Мегмеда имѣетъ команду. Кажется, что онъ не хочетъ идти противу Бедуиновъ но и они не въ состояніи взять городъ довольно укрѣпленный и защищаемый артиллерією. Впрочемъ если Медина не получить привоза изъ Египта, то не удержится долго; также не извѣстно успѣетъ ли Вице-Король на скорую руку собрать столько войска и верблюдовъ, чтобы въ надлежащее время снабдить городъ. Пышность Вице-Короля и желаніе сдѣлаться владѣтелемъ всей Аравіи, были ему очень вредны нѣсколько лѣтъ. Эта бесполезная война уничтожила уже у него пять армій; онъ же между тѣмъ нѣсколько не успѣлъ и теперь не былъ бы въ состояніи предпринять экспедиціи во внутренній области. Пониженіе цѣны на хлопчатую бумагу въ Европѣ, сильно поколебало его финансы, а недостатокъ рекрутъ болѣе и болѣе чувствителенъ. Въ Египтѣ трудно уже произвести наборъ, если не хочеть лишать землю рукъ для ея воздѣлыванія; войско находящееся въ Сиріи не приготовлено выдержать Арабской экспедиціи. (G. C.)

Письма изъ чужихъ краевъ. *)

№ 1.

Гамбургъ $\frac{1}{2}$ Июня 1837.

..... Въ прошедшій Вторникъ я былъ у Лappenberga. Я такъ уважаю этого ученаго за изданную имъ *Urkundliche Geschichte der Deutsche Hansa*, — которая проливаетъ столь яркій свѣтъ на гражданскій бытъ нашихъ Северо-Славянскихъ городовъ, образовавшихся, какъ извѣстно, по образцу Ганзейскихъ, — что быть въ Гамбургѣ и не видать Лappenberga было бы для меня непроситительно. Но какъ попасть въ Кабинетъ Германскаго ученаго, этого недоступнаго существа, по рассказамъ нашихъ путешественниковъ? Счастливый случай доставилъ мнѣ удовольствіе бесѣдовать съ Лappenбергомъ.

Изъ Любека я пріѣхалъ въ Гамбургъ вмѣстѣ съ Н., также корреспондентомъ Археографической Комиссіи, у котораго были письма къ Генеральному Консулу нашему, Г. Вахерахту. Мы остановились вмѣстѣ, въ *Hotel de Russie*. Н., на другой день пріѣзда, отправился къ Консулу нашему, который, испросивъ разрѣшеніе Гамбургскаго Сената осмотрѣть Н-ву городскій архивъ, рекомендовалъ его Лappenбергу, какъ главному начальнику архива. Узнавъ отъ Н-ва, что я также въ Гамбургѣ, Г. Вахерахтъ захотѣлъ познакомиться со мной и просилъ Н-ва, чтобы мы были дома въ два часа, обѣщая пріѣхать къ намъ. Мнѣ было очень досадно на себя, что я не отправился первый къ Консулу: но чтожъ дѣлать: ты знаешь, какъ я лѣнивъ на визиты! Извинившись передъ Г. Вахерахтомъ, я сталъ спрашивать у него объ Лappenбергѣ, и узналъ, что Ганзейскій Историкъ очень привѣтливый человекъ. Это порадовало меня, и на другой же день, утромъ, часу въ часу двѣнадцати, мы отправились съ Н. къ Лappenбергу.

Этотъ ученный принадлежитъ къ числу богатѣйшихъ жителей Гамбурга. Онъ женатъ на дочери Бауера, владѣльца прелестнѣйшаго сада въ окрестностяхъ города, гдѣ въ воскресные дни гуляетъ лучшее общество. Домъ Лappenberga находится на концѣ эспланады, одного изъ красивѣйшихъ мѣстъ въ городѣ. Мы позвонили у дверей. Человекъ ввелъ насъ

jeżeli Bey wymagań swoich nie cofnie, wszyscy wyniosą się do Bony, aby się poddać Francuzom, którzy żadnych podatków od Arabów nie żądają. (G. C.)

Е Г И П Т.

Кайр, 18-го Мая.

Vice-Król Egiptu zawarł był z możnym pokoleniem Beduinów, Hawazim zwaném, a liczącém do 30,000 sztuk broni przymierze, na zasadzie którego, miał wolne przejście przez lat kilka w wąwozach Jembo i Medina. Ale Basza nie szuka przyjaciół, lecz chce mieć poddanych; z teyto przyczyny trwało nieporozumienie przez czas niejaki. Vice-Król rozstawił pod dowództwem Hurszyda-Baszy korpus wojska, złożony z trzech półków (około 12 tysięcy), w taki sposób, że nie wątpił, iż Hawazimów, będących między Mediną a korpusem jego, potrafi otoczyć i do posłuszeństwa zmusić; lecz Hawazimowie napadli Hurszyda-Baszę przed świtem i zniszczyli cały jego korpus. On sam ledwie uciekł z kilką jeźdźcami, ale dotąd nie przybył jeszcze do Mediny i niewiadomy jest los jego; przy odejściu doniesienia, byli Hawazimowie w pochodzie przeciwko Medynie, gdzie Abbas-Basza, synowiec Mehmeda ma sobie powierzone dowództwo. Nie zdaje się, aby chciał iść przeciwko Beduinom, ale też i oni nie są w stanie zdobyć miasto, dobrze obwarowane i artyleryą bronione. Jeżeli jednak nie otrzyma Medina dowozu z Egiptu, długo trzymać się nie zdoła; niewiadomo zaś: czyli Vice-Król potrafi naprzędę zebrać tyle wojska i wielbłądów, ażeby czas zaopatrzyć miasto. Duma Vice-Króla i chęć stania się panem całej Arabii, były mu przez lat kilka niemało szkodliwe. Ta bezkorzystna wojna, zniszczyła mu już pięć armій, a sam tymczasem najmniejszego nie uczynił postępu, i dziś nie byłby w stanie przedsięwziąć w głąb kraju wyprawy. Zniżenie ceny na bawełnę w Europie, nadwęgżyło niemało finanse jego, a niedostatek rekruta pokazuje się codziennie widoczniejszym. W Egipcie trudno już wybierać nowozaciężnych, jeżeli nie chce pozabawić ziemię rąk i jej uprawy; wojsko zaś, znajdujące się w Syrii, nie jest usposobione do wytrzymania Arabskiej wyprawy. (G. C.)

LISTY Z CUDZYCH KRAJOW. *)

№ 1.

Hamburg $\frac{1}{2}$ Czerwca 1837 r.

..... Przeszłego Wtorku byłem u Lappenberga. Tak szacuję tego uczonego za wydaną przezeń *Urkundliche Geschichte der Deutsche Hansa*, — która rzuca tak mocne światło na cywilny byt naszych Północno-Slawiańskich miast, powstałych, jak wiadomo, na wzór Hanzeatyckich, — iż byłż w Hamburgu, a niewiedzieć Lappenberga, byłoby dla mnie rzeczą niedarowaną. Ale, jak dostać się do Gabinetu uczonego Niemca, do tey niedostępnej istoty, podług opowiadań naszych podróżników? szczęśliwe zdarzenie nastąpiło mi ukontentowanie rozmawiania z Lappenbergiem.

Z Lubeki przyjechałem do Hamburga razem z N., także korespondentem Kommissyi Archeograficznej, który miał listy do Jeneralnego naszego Konsula P. Bacherachta. Stanęliśmy razem w *Hotel-de-Russie*. N., nazajutrz po przybyciu, poszedł do naszego Konsula, który, otrzymawszy pozwolenie Senatu Hamburgskiego, na przyzwanie P. N-wo archiwum, zarekomendował go Lappenbergowi, jako Głównemu Zwierzchnikowi archiwum. Dowiedziawszy się od P. N-wa, że i ja także jestem w Hamburgu, P. Bacheracht życzył zabrać ze mną znajomość i prosił N-wa, ażebyśmy byli w domu o godzinie drugiej, obiecując przyjechać do nas. Bardzo się na siebie gniewał, że w tém nie przedzielim Konsula; ale cóż robić: wszak wiesz, jak nie skory jestem do wizyt! Przepraszając P. Bacherachta, zacząłem rozpytywać się u niego o Lappenberga, i dowiedziałem się, że Historyk Hanzy jest całę przymym. To mię ucieszyło, i nazajutrz o samej dwónastej, udałem się z P. N. do Lappenberga.

Uczony ten należy do liczby bogatszych mieszkańców Hamburga. Ma on za sobą córkę Bauera, właściciela najpiękniejszego ogrodu w okolicach miasta, gdzie w dni świąteczne, przedniejsza przechadza się publiczność. Dom Lappenberga znajduje się na końcu esplanady, jednego z miejsc najpiękniejszych miasta. Zadowoliliśmy we drzwiach. Człowiek wprowadza nas do

*) Одинъ изъ нашихъ Литераторовъ, отправляясь въ чужіе края, обѣщалъ присылать намъ письма, съ позволеніемъ печатанья ихъ въ нашихъ Вѣдомостяхъ. Вотъ первое изъ нихъ: втораго мы ждемъ изъ Франціи. — *Red. St. Peter. Вѣд.*

*) Jeden z naszych Literatów, do obcych wyjeżdżając krajów, obiecał przysłać nam listy, z pozwoleniem drukowania ich w naszym gazecie. Oto pierwszy z nich; drugiego oczekujemy z Francyi. — *Red. Gaz. St. P.*

въ пріемную комнату, прекрасно убранную, и просилъ подождать, пока одѣнется *Herr Doctor*. Черезъ четверть часа насъ повели по чистой и весьма красивой спиральной лестницѣ въ кабинетъ Лаппенберга, расположенный въ третьемъ этажѣ. Тутъ встрѣтилъ насъ мужчина лѣтъ 40, пріятной наружности, довольно высокаго роста: это былъ Лаппенбергъ. После обыкновенныхъ привѣтствій, мы сѣли на диванъ и разговоръ завязался объ историческихъ занятіяхъ Лаппенберга. Странно, что у насъ имя этого ученаго гораздо менѣе извѣство, чѣмъ имя Сарторія, хотя Сарторій почти всѣмъ обязанъ Лаппенбергу. Даже основанная мысль сочиненія Сарторія, что Ганзейскій союзъ, первоначально, былъ союзомъ не городовъ Германскихъ, а купцовъ, въ рукахъ которыхъ находилась Сѣверная торговля, принадлежитъ Лаппенбергу, развившему ее въ небольшой диссертациі, которая появилась гораздо прежде Сарторіева сочиненія. „Сарторій нѣсколько поверхностно воспользовался документами, которые я ему доставилъ, и отъ того иногда встрѣчаются въ его исторіи большіе промахи,“ говорилъ намъ Лаппенбергъ. — Какъ знатокъ этого дѣла, вы должны бы были исправить его промахи, возразилъ я ему. — „До сихъ поръ я не могъ этого сдѣлать потому, что была жива жена его, женщина до безумія любившая своего мужа: я не хотѣлъ огорчать ее указаніемъ ошибокъ человѣка, который былъ ей такъ дорогъ.“ Эта благородная черта характера Лаппенберга тронула меня. „Но теперь, продолжалъ онъ, послѣ ея смерти, я долженъ буду приняться за исправленіе, тѣмъ болѣе, что во Франціи хотятъ перевести Исторію Ганзы.“ — Когда вы кончите это превосходное твореніе? спросилъ я. — „Последнее время я мало занимался Ганзейскимъ союзомъ, отвѣчалъ Лаппенбергъ; почти все время употреблялъ я на изданіе памятниковъ Германской Исторіи.“ Тутъ показалъ онъ мнѣ четыре тома издаваемого Пертцомъ собранія подъ заглавіемъ: *Monumenta Historiae Germaniae*, изданіе роскошное, *in folio*, на прекрасной бумагѣ, со всею типографскою пышностью. На долю Лаппенберга достались Адамъ Бременскій, Дитмаръ Мерзебургскій, Гельмольдъ, Арнольдъ Любекскій, и нѣкоторые другіе лѣтописцы. Теперь Лаппенбергъ занятъ приготовленіемъ къ изданію Дитмара; онъ показывалъ мнѣ печатный экземпляръ этого лѣтописца: всѣ поля исписаны вариантами изъ разныхъ списковъ, критически сличенныхъ: „При изданіи каждой лѣтописи, я всегда имѣю въ виду — отыскать источники, которыми пользовался лѣтописецъ: это единственно средство опредѣлить его достоинство и достовѣрность.“ Ахъ! думалъ я, жаль, что здѣсь нѣтъ тѣхъ изъ нашихъ историковъ, которые на слово вѣрятъ всякому лѣтописцу, не справляясь ни съ исторіею, ни съ здравымъ смысломъ!.....

Я замѣтилъ Лаппенбергу, что критическое изданіе Адама Бременскаго и Гельмольда можетъ принести большую пользу нашей исторіи. „Прочитайте мое предисловіе къ Гельмольду: я отыскалъ около 20 писателей, изъ которыхъ онъ почерпалъ; это покажетъ вамъ чему должно вѣрить и чему нѣтъ.“

(Окончаніе впереди.)

Объявленіе.

13 числа текущаго мѣсяца назначена здѣсь продажа съ публичнаго торга разныхъ конфискованныхъ товаровъ состоящихъ: изъ шерстянаго сукна, льнянаго и голландскаго полотна, шелковыхъ разныхъ сортовъ матерій, бумажной матеріи какъ то: ситца, кисеи, коленкора, крапешины, жаконета, тюля широкаго и узкаго; шерстяныхъ матерій: бомбазета, камлота и эверластинга, чая, кофе, стальныхъ разныхъ издѣлій, карандашей, полшерстяной матеріи, платковъ бумажныхъ и шерстяныхъ Французскихъ на подобіе турецкихъ и кашемирскихъ, шалей таковыхъ же, воды колонской, мыла благовоннаго, духовъ, помады и другихъ мѣлочныхъ товаровъ и дѣтскихъ игрушекъ а также стѣнныхъ часовъ. Желаящіе покупать означенные товары, благоволятъ собираться на аукціонъ не позже 10 часа утромъ въ домъ Маіора Линевича, состоящій на Замковой улицѣ подъ № 337. — Продажа производится будетъ ежедневно кромѣ воскресныхъ, праздничныхъ, табельныхъ и субботнихъ дней. Юля 8 дня 1837 года.

Чиновникъ Таурогенской Таможни К. Новицкій. (799).

Съ 1-го числа настоящаго мѣсяца Юля, началась подписка на 2-ю половину текущаго года. Цѣна съ пересылкою по почтѣ 5 р. 50 к. сер., безъ почты 4 р. 50 к. сер. Для жителей города Вильны принимается и на четверть года, цѣна 2 р. 25 коп. сер.

ВИЛЬНА. Типографъ А. Марциновскаго. Печатать дозволяется. Юль 9 д. 1837 г. — Цензоръ Стат. Совѣт. Кав. Левъ Боровскій.

przyjemnego, pięknie ubranego pokoju; i prosi, ażebyśmy zaczekali, nim się ubierze *Herr Doctor*. W kwadrans poprowadzono nas przez czyste bardzo piękne wężykowate schody do gabinetu Lappenberga, na trzecim pięttrze znajdującego się. Tu spotkał nas mężczyzna 40 lat mający, przyjemnej postawy, dość słuszney uródy: był to P. Lappenberg. Po zwyczajnych powitaniach, usiedliśmy na sofie i rozpoczęła się rozmowa o historycznych pracach Lappenberga. Nie poymuję: dla czego u nas imię tego uczonego daleko mniej jest znane, jak imię Sartoriusa, chociaż Sartorius, prawie wszystko winien jest Lappenbergowi. Nawet zasadnicza myśl dzieła Sartoriusa, że związek Hanzeatycki, był naprzód, nie związkiem miast Niemieckich, ale kupców, w ręku których znajdował się handel Północny, należy się Lappenbergowi, który ją rozwinął w niewielkiej rozprawie, a która ukazała się daleko pierwiej od dzieła Sartoriusa. „Sartorius nieco powierzchownie korzystał z dokumentow, jakie mu udzieliłem, i dla tego dają się niekiedy napotykać wielkie opuszczenia“ — mówił nam Lappenberg. — „Jako znawcy tej rzeczy, wypadało Panu poprawić jego niedostatki“ — powiedziałem mu. — „Dotąd niemożem tego uczynić z przyczyny, że jeszcze żyła jego żona, kobieta do zapamiętania kochająca męża swego: nie chciałem jej zasmucać przez wytknięcie omyłek człowieka, który był jej tak drogim.“ Wzruszył mię ten szlachetny rys charakteru Lappenberga. „Ale teraz, mówić daley, po jej śmierci, zmuszony jestem wziąć się do sprostowania błędów, tém bardziej, że we Francyi chcą tłumaczyć historyą Hanzy.“ — Kiedy Pan ukończysz to wyborne dzieło? spytałem go. — „W ostatnim czasie mało zajmowałem się Hanzeatyckim związkiem, odpowiedział Lappenberg; cały prawie czas obracałem na wydanie pomników Historii Niemieckiej. Tu pokazał mi cztery tomy wydawanego przez Pertza zbioru pod tytułem: *Monumenta Historiae Germaniae*, wydanie kosztowne *in-folio*, na pięknym papierze, z całym drukarskim przepychem. Lappenbergowi dostali się Adam Bremeński, Ditmar Mersburski, Helmold, Arnold z Lubeki, i niektóry inni kronikarze. Teraz Lappenberg zajęty jest przygotowaniem do druku *Ditmara*; pokazywał mi drukowany exemplarz tego kronikarza: wszystkie stronicę zapełnione są wariantami z różnych rękopisów, krytycznie porównanych. „Przy wydaniu każdej kroniki, mam zawsze na względzie — wyszukać źródło, z którego czerpał Kronikarz: jest to jedyny środek przekonania się o jego wartości i rzetelności.“ Ach, pomyśliłem sobie, szkoda, że tu niema tych z naszych historyków, którzy na słowo wierzą każdemu Kronikarzowi, nie radzą się, ani z historią, ani ze zdrowym rozsądkiem.....

Napomknąłem Lappenbergowi, że krytyczne wydanie Adama Bremeńskiego i Helmolda może przynieść wielkie korzyści dla naszej Historii. „Trzeba przeczytać moją przemowę Helmolda: wynalazłem około 20 pisarzy, z których on czerpał; to pokaże, co powinno znajdować wiary a co nie.“

(Dokończenie nastąpi.)

Ogłoszenie.

Dnia 13 b. m. przeznaczona tu sprzedaż z publicznego targu, różnych skonfiskowanych towarów, składających się z sukna, lnianego i hollenderskiego płótna, jedwabnych różnych gatunków materyy, bawełnianych materyy, jako to: perkalu, muslinu, kalenkoru, kraszeniny, żakonetu, tiulu szerokiego i wąskiego; wełnianych materyy: bombaze, kamlotu i ewerlatingu, herbaty, kawy, stalowych różnych wyrobów, osówków, półwełnianey materyi, czustek bawełnianych i wełnianych francuzkich nakształt tureckich i kaszemirowych, szalów takichże, wody kolońskiej, mydła pachnącego, perfum, pomady i innych drobnych towarów i dziecinnych cacek, tudzież ściennych zegarów. Życzący kupić rzeczony towary, zechcą przybyć na licytacyą nie później od 10-tej godziny ranney do domu Majora Liniewicza, położonego przy Zamkowej ulicy pod № 337. — Przedaż odbywać się będzie codziennie, oprócz niedzielnych, świątecznych, tabельных i sobotnich dni. Lipca 8 dnia 1837 roku.

Urządник Таурогіенскіей Таможні К. Новицкій.